

**FELSZÍN ALATTI
VIZEK SZINTJE**

FELSZÍN ALATTI VIZEK SZINTJE

A 2003/2004. hidrológiai évben folytatódtak a Duna 1843 fkm szelvényében 1995. júniusában megvalósult ideiglenes fenékküszöb hatásterületén az 1995. évi szlovák-magyar közös Megállapodás szerint kijelölt talajvízfigyelő kutakban a Megállapodás Szabályzatában meghatározott vízszint észlelések és vízhozam mérések.

A megfigyelő rendszer mérőhelyeinek helyszínrajza és az azonosításukra szolgáló EORT rendszerű földrajzi koordináták listája a Jelentés része.

Felhasznált alapadatok

A talajvízszintek értékelésébe bevont állomások megegyeznek az előző évben az értékelésbe bevont állomásokkal, így a vizsgált hatásterület is azonos az elmúlt évvel. Összesen 126 kút vízszint-adatait dolgoztuk fel, melyek közül 61 db az országos vízrajzi törzshálózat részét képezi, 3 db a Magyar Állami Földtani Intézet által üzemeltetett kút, 62 db pedig a GNV területi megfigyelő-rendszer része.

Az értékelésbe a Felső-, Középső- és Alsó-szigetközi területekről 8 jellemző kutat külön kiemeltünk, ezeken az éves változást is külön vizsgáltuk, míg az egyes jellemző potenciál-eloszlás térképekhez és különbség térképekhez az összes kút adatát felhasználtuk.

A tárgyi munkához felhasznált vízrajzi adatok az Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság 2003. év folyamán az ISO 9001:2000 szabvány alapján bevezetett minőségirányítási rendszere szerint álltak elő.

Értékelés

Az értékelést, hasonlóan az elmúlt évekhez két módon végeztünk. Vizsgáltuk az egyes kutakban mért vízszintek változásainak mértékét, illetve a jellemző időszakok potenciál-eloszlását összehasonlítjuk a fenékküszöb előtti elterelési időszak jellemző potenciáljaival.

A Felső-, Középső- és Alsó-Szigetköz egyes jellemző kútjait vizsgálva, alapvetően az állapítható meg, hogy a vizsgált időszak elején tapasztalt 2000-5000 m³/s közötti dunai (Dévény) vízhozamok a vízgyűjtőre jellemző csapadék-hiány következtében gyakorlatilag 2003. november-decemberében tartós kisvízi-, majd az év eleji vízállás emelkedés után áprilistól tartós középvízi állapotok alakultak ki. Változást a júniusba levonult kisebb árhullám jelentett.

A Felső-Szigetközben Hegyeshalom és Rajka térségében az éven belüli változás 0,5-1,5 m körüli volt, itt továbbra is a tározó és a Szivárgó csatorna hatása érvényesül. Az Alsó-Szigetközben az éven belüli változás mértéke 1,5-3,0 m közötti volt. A kutak tetőzése a dunai árhullámokhoz kötődnek. A dévényi vízhozamokat tanulmányozva megállapíthatjuk, hogy a levonuló árhullámok mellett több hónapig tartó tartós kisvízi időszakok voltak. A legkisebb vízhozam 2003. december 09-én volt, melynek napi átlagos értéke 827 m³/s.

Továbbra is megállapítható, hogy a Mosoni-Duna vízpótlása a Szigetköz talajvízszintjeiben stabilizáló szerepet tölt be.

Ismételten elkészítettük a jellemző időszakok differencia térképeit. A 2004. hidrológiai évet megelőző időszakra a rendkívül alacsony talajvízszintek voltak a jellemzőek a csapadék hiány és a Duna által szállított kis vízhozamok miatt. A rendkívül alacsony bázis vízszintek következtében a vizsgált három jellemző hidrológiai állapotok kissé eltérnek a korábbi eredményektől. Általánosságban elmondható, hogy az 1993-as állapotokhoz képest talajvízszint emelkedés a Felső-Szigetközben Dunakiliti térségében tapasztalható, illetve az Alsó-Szigetköz egészére jellemző. A Középső-Szigetközben mérsékelt talajvízszint csökkenést dokumentálnak a differencia térképek. A legmarkánsabb vízszint csökkenés továbbra is Dunaremete térségében az Öreg-Duna medréhez közeli részeken látható.

Összességében megállapítható, hogy továbbra is jelentős szerepe van a vízpótlásnak a Szigetköz térségében kialakuló talajvízszintekre. A vízpótlás kiterjesztése az Ásványrárói ágrendszer alsó szakaszára és a Bagoméri ágrendszerre tovább javítaná a térség talajvíz-helyzetét.

A főmeder és a hullámtéri vízpótló közötti parti sáv talajvízszint növelését a főmederben végrehajtandó vízszint emeléssel lehet csak biztosítani.

FELSZÍN ALATTI VIZEK SZINTJE
Mérőhelyek földrajzi koordinátái